

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH W POLSCE.

Rok 1

Warszawa, 30 września 1935 r.

Nr. 8

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO”

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju zł. 1,50 kwartalnie. Od 1 czerwca do końca 1935 r. zł. 3,50 gr. Numer pojedynczy 30 gr.

T R E Ś Ć:

SITUACJA W PRZEMYSŁE SZKLANYM ZA I PÓŁROCZE
1935 roku — a. t. . . . . str.

NOWOŚCI TECHNICZNE 55

SKARBOWOŚĆ, PODATKI i CŁO:

Rozporządzenie Ministra Skarbu:

W sprawie tłumaczenia nazw towarów podanych
w świadectwach pochodzenia 57

W sprawie częściowego wykorzystywania pozwoleń
przywozu Ministerstwa Przemysłu i Handlu 57

W sprawie zażaleń na postanowienia i zarządzenia
dotyczące stosowania taryfy celnej i przepisów
celnych 57

Ulgi w opłatach stemplowych od dokumentów zwią-
zanych z eksportem 58

Jednolity tekst ustawy o opłatach stemplowych 58

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA.

Orzeczenia Sądu Najwyższego:

W sprawie rozwiązania umowy podczas urlopu pra-
cownika 58

W sprawie wynagrodzenia robotnika podczas choroby 58

W sprawie zrzeczenia się przez pracownika roszczeń 59

KRONIKA.

„Nalepki na towar eksportowy“ i „Spis Eksporterów
Polskich“ — nowe wydawnictwa Izby Przemys-
słowo-Handlowej w Warszawie 59

Kursy eksportowe przy Światowym Związku Polaków
z zagranicy 59

Uzyskiwanie informacji o firmach zagranicznych za
pośrednictwem placówek zagranicznych R. P. 59

WIADOMOŚCI Z ZAGRANICY.

† Otto Schott (1851—1935)

Anglja — Porównawcze cyfry przywozu i wywozu
wyrobów szklanych w roku 1934 i 1933 60

Austria — System popierania eksportu w Austrii 60

Belgia — Import i eksport szkła w drugim kwartale
1935 i 1934 roku 60

Czechosłowacja — Eksport wyrobów szklanych za
pierwsze półrocze 1935 roku
i w czerwcu b. r.

— Propaganda eksportu 61

— Długotrwałe pertraktacje przy
utworzeniu kartelu szkła dmu-
chanego 61

— Eksport żarówek elektrycznych
w roku 1934 61

Niemcy — Wzrost eksportu wyrobów szklanych 61

Palestyna — Sporządzanie faktur celnych dla prze-
syłek do Palestyny 61

Rumunja — Nowa fabryka żarówek w Rumunji 61

Szwajcaria — Import i eksport wyrobów szklanych
za rok 1934 61

Tunis — Handel zagraniczny w r. 1934 61

Węgry — Zarządzenia kolejowo-taryfowe 61

Włochy — Wzrost zapotrzebowania na szkło 61

Z. S. R. R. — Szkło butelkowe, apteczne i do konserw 61
— Reorganizacja przemysłu szklanego 62

R Ó Ż N E.

Uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia
Akcjonariuszów Firmy „Huta Szklana Dąbrowa,
Spółka Akcyjna” 62

PRODUKCJA I ZBYT SZKŁA W MIESIĄCU LIPCU 1935 r. 62

IMPORT i EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH
w m-cu sierpniu 1935 . . . . . 2—3

OGŁOSZENIA.

(okładki)

IMPORT I EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH

w m-cu sierpniu 1935 r.

Nr. Nr. wykazu statyst.	N A Z W A T O W A R U	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
89710	Szkło rozdrobnione	97	34	—	—
89720	Szkło barwne do powlekania, emalja w kawałkach lub proszku — oprócz osobno wymienionych	13.006	24.864	—	—
89800	Cegielki, pustaki, płyty, płytki, dachówki ze szkła	2	10	—	—
	Butelki, gąsiory, słoje i t. p. służące do stałego przechowywania płynów i innych towarów, chociażby z odlaniami lub wyciskanemi literami, napisami, godłami, lecz bez innych ozdób — nierźnięte, nieszlifowane, oprócz osobno wymienionych:				
89910	ze szkła naturalnej barwy butelkowej, oprócz osobno wymienionej, bez przyszlifowanych szyjek korków, wyrównanych denek i brzegów,	—	—	18.220	7.430
89920	ze szkła półbiałego, białego — bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	235	301	—	—
89930	ze szkła mlecznego, brązowego, barwnego (w masie zabarwionego), bez bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	127	454	—	—
89940	ze szkła wszelkiej barwy z przyszlifowanemi szyjkami, korkami z wyrównanemi brzegami, denkami, naczynia do konserw	156	293	—	—
89950	wyroby szklane, objęte Nr. Nr. 89910-89940, z dodatkiem korka lub innych pospolitych materiałów, również oplecione słomą, trzcina, drutem i t. p.	—	—	12	20
89960	Syfony, chociażby z częściami metalowemi i innemi	—	—	—	—
	Wyroby, oprócz osobno wymienionych ze szkła białego, półbiałego — nieszlifowane, nierźnięte chociażby z przyszlifowanemi szyjkami, korkami, pokrywkami, także wyrównanemi dnami, brzegami oraz z odlaniami lub wyciskanemi deseniami, godłami, napisami, lecz bez innych ozdób:				
90010	prasowane lub lane	123	719	7.698	12.989
90020	dęte gładkie o grubości ścianek powyżej 4 mm.	1.969	3.765	—	—
90030	dęte inne	98	661	18.699	35.487
90040	rukki, pręty	15.664	49.233	42	1.400
90050	wszelkie naczynia laboratoryjne, chociażby z podziałkami; ampułki i t. p. wyroby z rurek, oprócz osobno wymienionych	1.309	15 473	1	51
90100	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych ze szkła białego, mlecznego, barwnego	269	2.513	—	—
90200	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych szlifowane, polerowane, rźnięte — ze szkła białego, mlecznego, barwnego	2	26	—	—
90300	Wyroby ze szkła białego szlifowane, polerowane rźnięte, lecz bez innych ozdób	1.295	7.467	8.203	10.490
	Wyroby ze szkła w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, malowanego, oprócz osobno wymienionych, karbowanego z powierzchnią spękaną (craquele), lodową:				
90410	rukki, pręty	501	1.285	—	—
90420	nieszlifowane, nierźnięte, chociażby z przyszlifowanemi szyjkami, korkami, pokrywkami, wyrównanemi dnami, brzegami oraz z odlaniami lub wyciskanemi napisami, godłami, wzorami, lecz bez innych ozdób	201	2.408	698	2.593
90430	szlifowane polerowane, rźnięte lecz bez innych ozdób	413	3.662	—	—
90500	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, półbiałego, w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, matowanego, karbowanego, z powierzchnią spękaną (craquele), lodową oraz wszelkie naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych — wszystko z dodatkiem pospolitych materiałów, niestanowiących ozdób	79	605	3.750	6.407
90600	Wyroby ze szkła wszelkiego gatunku, ozdobne, oprócz osobno wymienionych, jako to: z wytrawionemi, matowanemi lub malowanemi wzorami malowidłami, emalją, złoceniem, srebrzeniem, ozdobami z pospolitych lub kosztownych materiałów	257	10.310	1.404	3.484
90710	Szkło w postaci łupek, kulek	65	327	—	—
90720	Soczewki do kieszonkowych lamp elektrycznych	—	—	—	—
90800	Gotowe naczynia do termosów, chociażby posrebrzane	0	26	—	—
90900	Szkiełka do zegarków	0	15	—	—
91000	Mozaika i sztuczne części składowe do mozaiki	—	—	—	—

(Dalszy ciąg na str. 3 okładki)

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok 1

Warszawa, 30 września 1935 r.

Nr. 8

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO”

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju zł. 1.50 kwartalnie. Od 1 czerwca do końca 1935 r. zł. 3.50 gr. Numer pojedynczy 30 gr.

Sytuacja w przemyśle szklanym za I półrocze 1935 r.

I. Rynek wewnętrzny.

Zbyt wyrobów szklanych w pierwszym półroczu 1935 r. w porównaniu z rokiem 1934 wykazuje pewien wzrost ilościowo około 10%, natomiast warto-

ściowo spadek cen od 7 do 29%. Podajemy zestawienie zbytu za okres I—VI mies. roku 1934 i 1935.

	za I—VI 1935			za I—VI 1934		
	Waga w tonnach	Wartość w tys. złotych	Średnia cena za 1 kg.	Waga w tonnach	Wartość w tys. złotych	Średnia cena za 1 kg.
<u>ZBYT SZKŁA</u>						
Szkło taflowe	8911	3.088	34,65	7028	3.470	49,37
Szkło stołowo galanteryjne	4641	4.290	92,43	4674	4.655	99,59
Szkło butelkowe	16949	7.383	43,56	15628	7.835	50,15
Zbyt razem	30501	14.761	41,79	27330	15.964	49,77

Jak wynika z powyższego zestawienia średnia cena 1 kg. szkła w I półroczu 1935 roku wykazuje obniżkę około 17% w porównaniu z ceną w I połowie 1934 roku.

Szkło taflowe. Produkcja szkła taflowego wykazała znaczną zwyzkę: wyprodukowano 14.871 tonn szkła wobec 6.106 tonn w roku 1934, natomiast zbyt wykazuje tylko 8.911 tonn, co niewiele różni się od zbytu r. ub. Zwiększenie produkcji zostało wywołane przede wszystkim oczekiwaniem wzmożeniem ruchu budowlanego, które zawiodło, oraz wzmożoną produkcją w celach konkurencyjnych. Tłumaczy się to tem, że hurtownicy kupują szkło małemi partjami w miarę potrzeby i nie robią jak dawniej zapasów na skład, w obawie o dalszy spadek cen. Z trzynastu hut czynnych w roku ubiegłym—w pierwszych 4 miesiącach roku bieżącego czynnych było 5 hut, w maju i czerwcu tylko jedna mechaniczna huta.

Ten stan rzeczy dowodzi, że Polska posiada nadmiernie rozbudowany przemysł szybowy w stosunku

do zapotrzebowania. Średnia cena spadła z 49,37 gr. za 1 kg. szkła szyb. w 1934 do 34,65 gr. w bież. roku.

Szkło stołowo-galanteryjne. Produkcja szkła stołowo-galanteryjnego, kryształowego i oświetleniowego, jak również i zbyt kształtowały się w ramach roku 1934 (I-sze półrocze). Natomiast średnia cena za 1 kg. uległa zniżce około 7%. Huty w dalszym ciągu prowadzą między sobą bardzo ostrą konkurencję, wprowadzając coraz to nowe wzory, gatunki i rodzaje szkła, jednocześnie obniżają ceny na artykuły masowe, co ujemnie odbija się na jakości. Próby porozumienia zawiodły.

Ponieważ obecne ceny szkła stołowego nie pokrywają kosztów własnych i dalsza obniżka mogłaby zagrażać istnieniu samych hut — chwilowo nastąpiła lekka stabilizacja cen. Nie mniej jednak kilka hut, już obecnie nie będąc w stanie wytrzymać konkurencji, wymówiło pracę robotnikom i wstrzymało ruch.

Średnia cena za 1 kg. szkła (w tej liczbie kryształów) wynosiła w r. 1934 — 99,59 gr., w roku 1935 — 92,43 gr.

Szkło butelkowe. Produkcja szkła butelkowego aptecznego i perfumeryjnego wykazała nieznaczny wzrost, bo około 5%, zbyt — około 8%, w porównaniu zaś z rokiem 1934 cena spadła o 13%.

W ogólnej produkcji szkła butelkowego najpoważniejszą pozycję stanowią butelki monopolowe (ca 60%). Dla ilustracji podajemy zestawienie tej produkcji:

	Produkcja w tonnach	Zbyt tys. zł.	Średnia cena 1 kg. szkła
za I-sze półrocze 1935 r.	11.431	10.088	4.216
za I-sze półrocze 1934 r.	10.762	9.319	4.369

czyli spadek ceny wynosi około 17%.

Pomijamy narazie bolączki hut butelkowych monopolowych, sprawę tę omówimy szczegółowo w jednym z najbliższych numerów naszego pisma.

Z ogólnej ilości 34 hut butelkowych czynnych w 1934 r. — w roku bieżącym pracuje zaledwie kilkanaście.

Huty produkujące szkło apteczno-perfumeryjne uskarżają się na walkę konkurencyjną i na stały nacisk ze strony odbiorców w kierunku obniżki cen.

Ceny szkła butelkowego osiągnęły już swoje minimum i dalsze obniżki mogą zagrażać normalnej pracy hut.

W dalszym ciągu powstają nowe huty budowane i uruchamiane przez robotników pod przewodnictwem zwolnionych hutistrzów i kierowników hut. Budowa tych hut prowadzona jest w sposób b. prymitywny, nie odpowiadający obecnym wymogom technicznym i higienicznym z funduszy zebranych ze składek i zapomóg. To samo można powiedzieć o instalacji urządzeń technicznych. Niektóre z tych hut nawet po ukończeniu budowy nie są w stanie przez kilka lat zrędu rozpocząć produkcji z braku kapitału obrotowego, niektóre wogóle nie doprowadzają budowy do końca. W tych wypadkach pokrzywdzeni zostają robotnicy, którzy dali się wciągnąć w podobne przedsięwzięcie i przez to stracili wszystkie swoje i nawet często pożyczone pieniądze. W razie uruchomienia takiej huty zaczyna się konkurencja z dużymi hutami, aby za wszelką cenę zdobyć klienta. Produkuje się liche szkło — ale tanie i w ten sposób podrywa się wiarę w jakość polskiego szkła.

Ogólne zatrudnienie robotników wynosiło na dzień 30 czerwca r. b. 7.455 osób wobec 7.774 w roku 1934.

(a. t.)

Nowości techniczne.

(przegląd prasy zagranicznej)

STANDARYZACJA PIASKÓW DLA BEZBARWNYCH SZKIEŁ.

„Sprechsaal” z dnia 15.VIII.1935 r. № 33 podaje normy jakie opracował Glass Standarts Comitee Angielskiego Związku Technologii Szkła. Zasadnicze normy piasku dla potrzeb dobrego bezbarwnego szkła są następujące:

Wilgoć. Ilość wody w nabytym piasku nie winna przewyższać 4%.

Grubość ziarna: Grubość ziarna winna być następująca:

pozostałość na sicie № 18 (ilość otworów na ang. cal.²) — nie
pozostałość na sicie № 25 (ilość otworów na ang. cal.²) — nie więcej niż 1%
pozostałość na sicie № 36 (ilość otworów na ang. cal.²) — nie więcej niż 5%.

Skład chemiczny. Zawartość krzemionki suchego piasku winna być nie niższa, niż 99,4%. Żelaza w stanie tlenku żelaza winno być nie więcej niż 0,02%, tytanu nie więcej niż 0,05%; piasek nie powinien zawierać innych tlenków barwiących.

Dla szkła białego butelkowego lub innych zwykłych przedmiotów ze szkła białego:

Zawartość wody — jak powyżej

Grubość ziarna — jak powyżej

Skład chemiczny: Zawartość SiO₂ krzemionki w suchym piasku nie powinna być niższa niż 98,5%, tlenku żelaza nie więcej niż 0,04%, tytanu nie więcej niż 0,1%. Piasek nie powinien zawierać tlenku kobaltu; inne barwiące tlenki nie powinny przekraczać 0,01%.

Glass Standarts Comitee opracował również racjonalną metodę fizycznej i chemicznej analizy piasku.

NOWE CHEMIKALIA DO FABRYKACJI NIETŁUKĄCEGO SIĘ SZKŁA.

„Verre et Silic. Ind. № 12” — 1935 podaje szereg nowych preparatów chemicznych, mających służyć jako warstwy spoiste do fabrykacji nietłukącego się szkła. Zamiast octanu celulozy, spoistość którego jest niedoskonała, stosuje się hydro lub oxy — octany celulozy. Także zamieniona została etylceluloza na tlenek etylcelulozy, co powiększa spoistość szkła. Różne formy octanów posiadają praktycznie te same własności rozpuszczające co estry zwyczajne, mogą być użyte w tych samych warunkach, spoistość ich jednakże jest o wiele wyższa. Ostatnio zaczęto stosować octan poliwinilu, spoistość którego jest bardzo wysoka. —

UŻYCIE ELEKTRYCZNOŚCI DO OPALANIA PIECÓW W HUTACH SZKLANYCH.

J. Courtois (w Ceramique, Verrerie et Emaillerie 1934) opisuje korzyści opalania pieców wanny zapomocą elektryczności. Hutton podaje cyfry porównawcze zużycia różnych materiałów opałowych na 1 kg. stopionego szkła:

gaz z węgla — 4200 kaloryj

mazut — 2900 „

elektryczność — 864 „ (1 kilow.)

UWAGI KRYTYCZNE O DZISIEJSZEJ PRODUKCJI SZKLANEJ.

(Glastechnische Berichte 1935 r. Nr. 7 B. Siepen)

Autor skarży się na nadmiar nowości w przedmiotach szklanych, przeznaczonych do użytku domowego, które jaskrawo zmanifestowały się na targach w Lipsku. Ani suma pracy włożona w stworzenie obiektu, ani też owoce długich wysiłków nie są miarodajne dla wartości przedmiotu; wartość tę określa przejściowa fantazja mody. Trzeba ustalić pewien ro-

dzaj równowagi w rozwoju przedmiotów domowego użytku. Współdziałanie przemysłu i handlu jest w danym wypadku niezbędne. Dr. Maurach konstatuje, że zniekształcenie smaku zmusza wiele hut do pracy w sposób mało racjonalny. Tworzenie nowych modeli i barw trwa bezustannie. Przedmioty złego smaku mają największe powodzenie. Ciągłe zmiany w formie i barwie przedmiotów powodują nowe ciężary finansowe dla producentów. Fabrykanci szkła winni zająć się wychowaniem smaku artystycznego publiczności, aby nie stać się ofiarami zależności wobec kupujących.

Skarbowość, podatki i cło.

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 1 września 1935 r. L. D. IV. 23398/3/35

w sprawie tłumaczenia nazw towarów, podanych w świadectwach pochodzenia.

W związku z wątpliwościami powstałymi przy interpretacji przepisu § 4 ust. 3 okólnika L. D. IV. 16979/3/35 z dnia 28 maja 1935 r. (Dz. U. M. Skarbu Nr. 15, poz. 361), dotyczącego tłumaczenia na język polski nazwy towaru, podanej w świadectwie pochodzenia, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że tłumaczenie to może być dokonane w kraju przez importera lub agenta celnego, przyczem nie należy wymagać uwierzytelnienia tego tłumaczenia, chyba, że urząd celny miałby uzasadnione podejrzenie, że nazwa towaru została niewłaściwie przetłumaczona.

W tym ostatnim przypadku jak również, gdy urząd celny uzna za konieczne zażądać tłumaczenia całego świadectwa pochodzenia, tłumaczenie takie powinno być uwierzytelnione przez tłumacza przysięgłego.

Dyrektor Departamentu:

(—) *St. Fr. Królikowski.*

z dnia 6 września 1935 r. L. D. IV. 21730/3/35

w sprawie częściowego wykorzystywania pozwoleń przywozu Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu zarządza, co następuje:

Pozwolenia wydawane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu na przywóz towarów zakazanych mogą być częściowo wykorzystywane nie więcej jak przy pięciu zgłoszeniach celnych, bez względu na to, czy zgłoszenia te składane są jednocześnie, czy w pewnych odstępach czasu.

Jeżeli strona przy pięciu zgłoszeniach celnych nie wyczerpie kontyngentu podanego w danym pozwoleniu, to traci prawo do wykorzystania reszty na podstawie tego pozwolenia, choćby okres ważności pozwolenia jeszcze nie minął.

W związku z powyższem jest niedopuszczalne doklejanie do pozwolenia dalszych kartek (przydłużników), przeznaczonych do odnotowywania częściowych odpraw.

Zarządzenie niniejsze dotyczy pozwoleń przywozu, wystawionych z datą 1 października 1935 roku

i późniejszą; pozwolenia, wystawione przed tym terminem, mogą być wykorzystywane na dotychczasowych warunkach.

Dyrektor Departamentu:

(—) *St. Fr. Królikowski.*

z dnia 14 września 1935 r. L. D. IV. 26095/3/35

w sprawie zażaleń na postanowienia i zarządzenia dotyczące stosowania taryfy celnej i przepisów celnych.

Ministerstwo Skarbu stwierdziło, iż urzędy celne przedkładają do rozstrzygnięcia protokoły zażaleń, w których brak jest umotywowania wniosków stron.

Stanowi to poważną przeszkodę w wszechstronnem zbadaniu sprawy, będącej przedmiotem zażalenia i powoduje opóźnienia w rozstrzygnięciu.

Obowiązujące przepisy celne wymagają, aby zażalenia były uzasadniane § 42 ust. 6 przep. wyk. do prawa celnego zobowiązuje strony do podania motywów sprzeciwu. Podobnie i z postanowień § 227 tychże przepisów wynika, iż uzasadnianie zażaleń jest wymogiem prawnym. W razie bowiem zgłoszenia przez stronę zażalenia do Min. Skarbu na decyzję urzędu celnego powziętą na podstawie orzeczenia Komisji Taryfowej, spisuje się ze stroną protokół według ustalonego wzoru (wzór Nr. 17 do przep. wyk.), zawierającego specjalną rubrykę dla szczegółowego uzasadnienia zażalenia.

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu poleca, aby przy spisywaniu protokołów zażaleń (wzór 17 do § 227 przep. wyk. do prawa celnego) urzędy celne zwracały uwagę stron, na konieczność należytego uzasadnienia ich zażaleń. Należyte uzasadnienie zażaleń leży w interesie stron, gdyż pozwala rozpatrzyć sprawę, będącą przedmiotem zażalenia, również z punktu widzenia interesów stron.

Na urzędach celnych również ciąży obowiązek dokładnego umotywowania swych decyzji, które są przedmiotem zażalenia — Urzędy celne powinny zwięźle i jasno motywować swoje stanowisko, zwracając szczególną uwagę na zarzuty podniesione w zażaleniu strony.

Dyrektor Departamentu:

(—) *St. Fr. Królikowski.*

ULGI W OPŁATACH STEMPLOWYCH OD DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH Z EKSPERTEM.

Celem wzmocnienia środków popierania eksportu, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. przedstawił, w opinii przesłanej Ministerstwu Przemysłu i Handlu, postulaty w zakresie ulg w opłatach stemplowych od dokumentów związanych z eksportem.

Według opinii Związku Izb Przemysłowo-Handlowych należałoby zwolnić od opłat stemplowych wszelkie dokumenty i transakcje związane z eksportem z tem jedynie ograniczeniem, iż zwolnieniu podlegałyby tylko transakcje i dokumenty z ostatniej t. j. bezpośrednio przed eksportem powstałej fazy obrotowej. Uzyskanie ulg powinno nastąpić automatycznie, przez deklarację na dokumencie, pod warunkiem prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych przez wystawcę dokumentu. W szczególności zwolnieniem należałoby objąć:

- 1) wystawianie przez eksporterów faktury na odbiorców zagranicznych,
- 2) wszelkiego rodzaju rachunki zagraniczne, pokwitowania z odbioru kwot i wyciągi w obrocie eksportowym, wystawiane przez eksportera dla przedstawicieli zagranicznych ewentualnie przedstawiane przez przedstawicieli obliczenia prowizyjne,
- 3) listy przewozowe, dotyczące przesyłek kolejowych zagranicę,

- 4) dokumenty stwierdzające ubezpieczenia transportów eksportowych,
- 5) dokumenty stwierdzające wypłatę odszkodowania przez towarzystwo ubezpieczeń z tytułu stwierdzonych przy transportach eksportowych szkód materialnych,
- 6) przelewy (cesje) wierzytelności zagranicznych (faktur), dokonywane przez eksportera na rzecz banku finansującego,
- 7) pisma, dotyczące ustanowień prawa zastawu na towarze eksportowanym, na rzecz instytucji bankowej, udzielającej zaliczki na odnośną sprzedaż zagranicę.

Ponadto Związek Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. podkreślił iż zwolnienie od opłaty stemplowej (stanowiącej rodzaj podatku obrotowego) faktur eksportowych i rachunków jest tembardziej wskazane w odniesieniu do transakcyj eksportowych, zwolnionych z mocą ustawy od podatku przemysłowego od obrotu.

JEDNOLITY TEKST USTAWY O OPŁATACH STEMPLOWYCH.

W Dzienniku Ustaw Nr. 64 z 27. VIII 1935 r. pod poz. 404 zawarty jest jednolity tekst ustawy z 1. VII. 1926 roku o opłatach stemplowych, która uległa od chwili jej wydania całemu szeregowi zmian. Odnośny nr. Dziennika Ustaw kosztuje 1,— zł.

Praca i Opieka Społeczna.

Z WAŻNYCH PRZYCZYN MOŻNA ROZWIĄZAĆ UMOWĘ NAWET PODCZAS URLOPU PRACOWNIKA.

Orzeczenie Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1934 r. Nr. C. II. 1750/34.

Zasada prawna. Jednostronne rozwiązanie przez pracodawcę umowy służbowej z ważnych przyczyn może nastąpić także w czasie urlopu pracownika, gdyż zakaz z art. 29 rozp. o umowie o pracę pracowników umysłowych odnosi się tylko do przypadków wypowiedzenia pracy pracownikowi.

Z uzasadnienia. Niesłuszny jest zarzut powoda, że pozwana firma nie mogła w czasie urlopu rozwiązać umowy służbowej z powodem na zasadzie przepisów art. 32 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych. Przepis art. 29 ust. 1 tegoż rozporządzenia odnosi się bowiem tylko do wypadków wypowiedzenia umowy służbowej i nie może być rozszerzony na wypadku jednostronnego rozwiązania umowy służbowej z ważnych przyczyn bez wypowiedzenia, gdyż rozwiązanie takie może nastąpić niezwłocznie, każdego czasu, a więc i w czasie urlopu, za czem przemawia także przepis art. 3 ustawy z dn. 16 maja 1922 r. o urlopach, który w tych warunkach odmawia pracownikowi wogóle prawa do urlopu, a tem samem i wszelkich przywilejów, związanych z urlopem. W myśl tych wywodów brak zatem powodowi także tytułu do żądania wynagrodzenia za 19 dni lipca 1930 r., skoro powód w tym czasie żadnych funkcji nie pełnił, zaś prawa do płatnego urlopu nie miał.

WYNAGRODZENIE ROBOTNIKA PODCZAS CHOROBY.

Orzeczenie Sądu Najwyższego Izby Cywilnej z dnia 16 stycznia 1935 L. C. II. 2143/34.

Teza: Robotnikowi nie należy się wynagrodzenie umowne za cały czas, kiedy wskutek choroby nie pracował i otrzymywał pomoc z Kasy Chorych, gdyż rozporządzenie o umowie o pracę robotników nie zawiera przepisu analogicznego do art. 19 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych.

Z uzasadnienia: Słusznie zali się pozwana na mylną ocenę prawną. Art. 19 rozp. Prez. Rzplitej o umowie o pracę pracowników umysłowych zachowuje dla chorego pracownika przez trzy miesiące prawo do pełnego wynagrodzenia, a pracodawcy przyszuje tylko prawo potrącenia z tej płacy kwot, jakie pracownik umysłowy pobrał w tymże czasie z ubezpieczeń prawa publicznego.

Takiego przepisu niema w rozporządzeniu o umowie o pracę robotników (Dz. U. z 1928 r., poz. 324), a skoro powód nie był pracownikiem umysłowym (wyrok Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 1931 r. sygn. III. Rw. 494/31), nie odnosi się doń przepis art. 19 rozp. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. z 1928 r., poz. 323).

Powodowi nie należy się przeto wynagrodzenie umowne, za cały czas, kiedy wskutek choroby nie pracował i brał zasiłek i pomoc z Kasy Chorych.

Pracodawca, placąc wraz z robotnikiem składkę do Kasy Chorych, ubezpiecza również swe zwolnienie

od obowiązku świadczeń umownych w razie choroby robotnika.

Wykładnia, że robotnik ma w czasie choroby obok pomocy Kasy Chorych otrzymać pełne wynagrodzenie umowne stawiałaby robotnika w lepszym położeniu w czasie choroby niż pracownika umysłowego, gdyż w braku przepisu ustawy nie możnaby robotnikowi z płacy umownej potrącić pieniężnych świadczeń Kasy Chorych tak, jak potrąca się pracownikowi umysłowemu.

Powodowi należą się zatem pobory za czas do ustalenia zasiłków Kasy Chorych do dnia rozwiązania umowy.

ZRZECZENIE SIĘ PRZEZ PRACOWNIKA ROSZCZEŃ

Z orzeczenia Sądu Najwyższego Izby Cywilnej z dnia 8 marca 1935 L. C. I. 2577/34.

Teza: Ważne jest zrzeczenie się przez pracownika roszczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę, skoro zrzeczenie to nastąpiło po ustaniu stosunku pracy i dotyczyło czasu ubiegłego, chociażby zrzeczenie to było dokonane pod wpływem wewnętrznej pobudki, że pracownik w razie odmowy nie otrzyma ponownie pracy w przedsiębiorstwie.

Uzasadnienie: Leon P. wniósł do Sądu Pracy pozew przeciwko Spółce Akc. Kolei Elektrycznej Warszawa, Młociny-Modlin o 1.432 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w okresie czasu od 1 czerwca 1930 do grudnia 1931 roku. Sąd Pracy powództwo oddalił, a Sąd Okręgowy, do którego powód wniósł skargę apelacyjną, wyrok pierwszej instancji zatwierdził.

Niesłuszny jest również zarzut skargi kasacyjnej nierozważenia przez Sąd Okręgowy, iż pokwitowanie, zawierające zrzeczenie się powoda wszelkich pretensyj w związku z umową pracy, było wydane w czasie trwania stosunku pracy i jako takie jest nieważne. Pozostaje poza sporem, że sporne pokwitowanie zostało podpisane po rozwiązaniu poprzedniego stosunku służbowego, wobec czego skarżącemu nie groziła już na wypadek nie podpisania utrata pracy, co jedynie mogłoby stwarzać domniemanie, że pokwitowanie zostało wywołane obawą utraty zajęcia. Jak to niejednokrotnie wyjaśnił Sąd Najwyższy, zrzeczenie się pracownika roszczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę, gdy to zrzeczenie nastąpiło po ustaniu stosunku pracy i dotyczyło czasu ubiegłego, nie jest sprzeczne z prawem. Oświadczenie takie jest ważne, chociażby złożone było pod wpływem wewnętrznej pobudki, że pracownik w razie odmowy nie otrzyma ponownie pracy w przedsiębiorstwie.

K r o n i k a.

„NALEPKI NA TOWAR EKSPORTOWY” I „SPIS EKSPORTERÓW POLSKICH” — nowe wydawnictwa Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

Nakładem Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie ukazał się Spis Eksporterów Polskich (1935), który jest do nabycia w cenie zł. 5.— oraz broszura „Nalepki na Towar Eksportowy, projektowanie i ocena”, opracowana z ramienia Inspektoratu Standaryzacyjnego Związku Izb Przemysłowo-Handlowych przez Dr. D. J. Tilgnera. Jest to pierwsza praca w języku polskim, omawiająca w przystępny i obrazowy sposób wytyczne projektowania nalepek na różnych towarach.

Na wydawnictwie Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie nie trzeba pisać zamówień. Wystarczy wpłacić należność do P. K. O. na konto Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie Nr. 18750, podając na odwrocie blankietu nadawczego tytuł zamówionej książki, a książka zostanie odwrotną pocztą bez doliczenia kosztów przesyłki.

KURSY EKSPORTOWE PRZY ŚWIATOWYM ZWIĄZKU POLAKÓW Z ZAGRANICĄ.

Światowy Związek Polaków z Zagranicy od lat trzech przy współudziale instytucyj i organizacyj gospodarczych państwowych i społecznych, organizuje Kursy Eksportowe, których zadaniem jest przygotowanie młodzieży, posiadającej odpowiednie kwalifi-

kacje naukowe, do pracy w handlu zagranicznym, a w szczególności nad nawiązaniem kontaktów z organizacjami gospodarczymi Polonji Zagranicznej.

Trzyletnie doświadczenie wykazało, że kursy te są placówką naukową, której potrzebę wskazuje życie gospodarcze. Stale wzrastające zainteresowanie i frekwencja dowodzi, że tego rodzaju studjum eksportowe jest w obecnych warunkach nietylko celowe, ale konieczne do normalnego rozwoju naszego handlu zagranicznego, przez skierowanie usiłowań młodzieży na drogę pracy dla naszej ekspansji handlowej.

Związek posiada jeszcze niewielką ilość stenogramów skryptowych z wykładów, oprawionych w półpłótno, wygłoszonych na III Kursie, które nabyć można po przesłaniu Zł 20.— (pod adresem Związku Warszawa, Mazowiecka 1), względnie wpłacić na konto Związku w P. K. O. Nr. 13414.

UZYSKIWANIE INFORMACYJ O FIRMACH ZAGRANICZNYCH ZA POŚREDNICTWEM PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH R. P.

Wiele firm eksportowych, chcących wejść po raz pierwszy w stosunki handlowe z nieznaną im dotąd firmą zagraniczną, stara się o wywiady o odnośnej firmie zagranicznej i w tym celu zwraca się do placówek zagranicznych R. P. Wobec tego, że dana placówka zagraniczna rzadko tylko kiedy posiada już informacje o dotyczącej firmie zagranicznej, względnie zebrać je może w drodze prywatnej — w największej ilości wypadków używa w tym celu pośrednictwa wy-

wiadowni handlowych, co połączone jest z pewnymi wydatkami. W myśl istniejących przepisów placówki zagraniczne R. P. mogą czynić wydatki tego rodzaju jedynie po otrzymaniu należności od firmy krajowej, która o wywiad prosiła. Najprostszym wyjściem z trudności, a prowadzącym również do zyskania na czasie byłoby, by firma krajowa już zwracając się do pla-

cówki zagranicznej (Ambasady, Poselstwa Radcy Handlowego, Konsulatu, Wicekonsulatu, Agencji Konsularnej R. P.) przysyłała równocześnie pewną kwotę na wydatki związane z uzyskaniem informacji z prośbą o zwrot reszty pozostałej po wyrównaniu należności. Koszt uzyskania wywiadu waha się w granicach od kilku do kilkunastu złotych.

Wiadomości z zagranicy

† OTTO SCHOTT (1851—1935)

W dniu 27 sierpnia r. b. zmarł w Jenie współtwórca słynnych hut szklanych Dr. Otto Schott. Syn hutmistrza z Witten w Westfalii studjował na uniwersytetach w Würzburgu, Lipsku i w Aix-la-Chapelle, doktoryzował się na uniwersytecie w Jenie w roku 1875. Tematem jego pracy doktorskiej była teza o wadach szkła w produkcji szkła taflowego. Wspólne prace jego z dr. Ablem nad szkłem aptecznym i laboratoryjnym datują się od roku 1879. W roku 1884 założył laboratorium w Jenie, które zapoczątkowało dzisiejszą słynną wytwórnię szkła optycznego.

Badania w dziedzinie szkła optycznego przysporzyły Dr. Otto Schott'owi wiele odznaczeń honorowych i zdobyły powszechne uznanie.

ANGLJA. Porównawcze cyfry przywozu i wywozu wyrobów szklanych w roku 1934 i 1933.

Przywóz w roku 1934 uległ nieznaczniemu zwiększeniu w porównaniu z rokiem 1933 a mianowicie:

	rok 1934	rok 1933
	£	£
Szkło taflowe i lustrzane . . .	1.410.000	1.176.214
Szkło stołowe	1.077.725	1.037.486
Szkło oświetleniowe	375.351	341.350
Butelki	266.524	251.582

Najpoważniejszym importerem szkła taflowego i stołowego była Belgja.

Wywóz wyrobów szklanych również nieznacznie się zwiększył w porównaniu z rokiem 1933

	rok 1934	rok 1933
	£	£
Szkło taflowe i lustrzane . . .	53.513	52.318
Szkło stołowe	209.757	168.460
Butelki	223.558	246.770
Szkło do celów naukowych . .	94.170	77.179
Szkło różne	114.562	101.483

AUSTRIA. System popierania eksportu w Austrii

Według wiadomości, nadchodzących z Wiednia, mają zostać w najbliższych dnia wydane przepisy wykonawcze do ustawy o popieraniu eksportu. Postawiona początkowo do dyspozycji na ten cel kwota 5 milj. szylingów, ma zostać rozdzielona pomiędzy przedsiębiorstwa, które odpowiadają wymogom ustawowemu, o ile chodzi o zwiększenie zatrudnionych robotników o 20% w stosunku do roku ubiegłego. Rozdział sum przeznaczonych na ten cel, spodziewany jest w ciągu bieżącego miesiąca.

BELGJA. Import i eksport szkła w drugim kwartale 1935 i 1934 r.

(waga w quintalach — wartość w tysiącach Frs. belg.)

IMPORT	1935		1934	
	Waga	Wartość	Waga	Wartość
Szkło polerowane i szlifowane	142	178	148	99
Szkło lustrzane	120	172	152	177
Szkło taflowe grubości do 1,5 m/m	65	13	56	17
Szkło szybowe zwykłe grubości do 5 m/m	243	144	412	150
Butelki różne	9089	988	10948	1413
Szkło stołowe zwykłe	2951	3021	3318	1993
Szkło stołowe kryształowe i półkryształowe	145	494	136	423

EKSPORT	1935		1934	
	Waga	Wartość	Waga	Wartość
Szkło polerowane i szlifowane	69100	42906	68526	41708
Szkło lustrzane	6551	5563	4400	3802
Szkło taflowe wszelkich grubości od 1,5 m/m	7	2	556	113
Szkło szybowe zwykłe grubości do 5 m/m	302741	58988	240320	46389
Butelki różne	18053	1890	16623	1786
Szkło stołowe zwykłe	34188	13295	41560	18112
Szkło stołowe kryształowe i półkryształowe	1026	2381	4175	3733

CZECHOSŁOWACJA. Eksport wyrobów szklanych za pierwsze półrocze 1935 roku i w czerwcu b. r.

Eksport za pierwsze półrocze 1935 r. wyniósł 247.183.000 Kč, wobec 265.895.000 Kč w tym samym okresie roku 1934.

W czerwcu r. b. wywóz wyrobów szklanych stanowił wartość 42.263.000 Kč, wobec 53.745.000 Kč w czerwcu roku ubiegłego. Według danych czechosłowackich wwieziono do Polski w czerwcu r. b. pereł szklanych, białych i kolorowych 8 tonn wartości 129.000 Kč, guzików, koral i innego szkła biżuteryjnego 2 tonny wartości 101.000 Kč, razem szkła biżuteryjnego wywieziono do Polski w czerwcu za sumę 230.000 Kč.

CZECHOSŁOWACJA. Propaganda eksportu.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych wydało w języku francuskim pismo ulotne z wykazem czechosłowackich artykułów eksportowych. Szczególnie obszerną jest wzmianka o artykułach szklanych i porcelanowych.

CZECHOSŁOWACJA. Długotrwałe pertraktacje przy utworzeniu kartelu szkła dmuchanego.

Pertraktacje o utworzenie kartelu, trwające już od roku 1933 doprowadziły do podpisania umowy prowizorycznej przez większość firm, mających należeć do kartelu. Umowa prowizoryczna zawiera jednak klauzulę, że kartel wtedy wejdzie w życie, gdy zgodę do jego przystąpienia podpiszą wszystkie huty. Oprócz wielu innych podpisów, brak zgody huty butelkowej Union Banku. Kartel nie może dojść do skutku, również z powodu trudności przy podziale wysokości kwot. Ministerstwo Skarbu nalega na utworzenie kartelu. Ostatecznie rezultatu jeszcze nie osiągnięto.

HOLANDJA. Eksport żarówek elektrycznych w roku 1934.

Wartość eksportu żarówek elektrycznych wyniosła w roku 1934 6.686.000 florenów, wobec 8.515.000 florenów w roku 1933.

NIEMCY. Wzrost eksportu wyrobów szklanych.

W pierwszej połowie 1935 r. eksport wyrobów szklanych wzrósł w porównaniu z tymże okresem 1934 r. z 518.029 quintali do 597.265 quintali, wartościowo o 4,6 milionów RM. Przywóz natomiast zmniejszył się z 506.624 quintali do 175.450 quintali, wartościowo z 4.66 milionów RM. do 2.10 milionów RM. Najbardziej wzmożł się wywóz dmuchanych i ciągnionych tafl, a mianowicie: z 85.581 quintali w roku 1934 do 131.259 quintali w roku 1935.

PALESTYNA. Sporządzanie faktur celnych dla przesyłek do Palestyny.

Zgodnie z zarządzeniem władz celnych faktury na przesyłki do Palestyny winny być sporządzane w czterech egzemplarzach, z których jeden przesyła się nabywcy, trzy zaś do odnośnego urzędu celnego.

RUMUNJA. Nowa fabryka żarówek w Rumunji.

Od dłuższego czasu obiegały pogłoski, że Towarzystwo Petrovani ma założyć fabrykę żarówek. Pogłoskom tym zaprzeczał zarząd powyższego Towarzystwa. Ostatnio, jak się dowiadujemy, zarząd powziął postanowienie założenia takiej fabryki. Wartość urządzenia obliczona jest na 5 milionów lei. Produkcja roczna wynieść ma 4 miliony żarówek.

SZWAJCARJA. Import i eksport wyrobów szklanych za rok 1934.

Import wyrobów szklanych wzrósł w roku 1934 do 189.755 quintali, przedstawiających wartość 16.900.341 frs. wobec 190.931 quintali, wartości 17.145.885 frs. w roku 1933.

Eksport w tymże czasie wyniósł 969 quintali wartości 526.731 frs. wobec 1.676 quintali, wartości 580.161 frs. w roku 1933.

TUNIS. — Handel zagraniczny w r. 1934.

Obrót handlu zagranicznego Tunisu w r. 1934 wynosi 1.924.569.000 frs., z czego na import wypada 1.250.272.000 frs., na eksport zaś 674.297.000 frs.

Eksport polski do Tunisu w r. 1934 utrzymał się mniej więcej na tym samym poziomie co w roku poprzednim, dochodząc do cyfry 1.279.000 frs., czyli o 67.000 frs., mniej jak w r. 1933.

Drugie miejsce co do wartości w eksporcie naszym do Tunisu zajmują wyroby ceramiczne i szklane, które z 145 q, wartości 97.000 frs. w r. 1933 wzrosły do 433 q, wartości 318.000 frs. w roku 1934.

Eksport ten obejmuje:

Ceramika i fajanse zwykłe . . .	q.	50	frs.	19.000
Szkło stołowe zwykłe	„	75	„	37.000
„ „ ozdobne	„	138	„	147.000
Cylindry do lamp naftowych . .	„	138	„	90.000
Szkło dla instal. elektr. . . .	„	32	„	25.000
Razem: . .	q.	433	frs.	318.000

WĘGRY. — Zarządzenia kolejowo-taryfowe.

Ostatnio zarząd kolei węgierskich wydał szereg zarządzeń, z których na szczególną uwagę zasługuje nowa taryfa graniczna.

Według postanowień tej taryfy przewoźne od przesyłek towarowych, nadanych do przewozu na podstawie listów przewozowych międzynarodowych, winno być opłacane począwszy od dnia 1 września r. b. we frankach szwajcarskich.

Stawki nowej taryfy zostały ustalone we frankach szwajcarskich według kursu urzędowego Węg. Banku Narodowego.

W obrocie przywozowym i tranzytowym opłata przewoźnego, przypadającego na linie węgierskie, winna być dokonana w efektywnej walucie zagranicznej.

WŁOCHY. Wzrost zapotrzebowania na szkło.

Włochy udzieliły większych zamówień Czechosłowacji na butelki piwne i do wód mineralnych w związku z ekspedycją włoską do Abisynji. Dotychczas zamówiono około 1.000.000 szt. butelek.

Z.S.R.R. Szkło butelkowe, apteczne i do konserw.

W Ordżonikidze (koło Władykaukazu) ma być uruchomiona huta, która posiada 2 piece wannowe systemu „Simplex“ o dziennej produkcji 100 tonn szkła. Każdy piec posiada 5 napełniaczy (feeders) systemu Miller'a.

Huta szklana w Kutaisie, która ma być uruchomiona jeszcze w 1935 r. posiada piec o dziennej produkcji 70 tonn. Zaopatrzona jest w 2 maszyny Owens'a (12 ramiennemi, produkującymi 35—55 butelek na minutę). Tamże buduje się mały 15 tonnowy próbny piec dla wyrobu flakonów i szkła aptecznego, który po-

siadać będzie maszyny pochodzenia sowieckiego (Stieklomaszyna).

Huta w Skopinie (koło Moskwy) została już uruchomiona. Huta wyrabia szkło apteczne na dwóch wannach, wyekwipowanych w maszyny Roirant'a i Owens'a. Produkcja dzienna wynosi 80—90 tonn szkła.

Huta w Czelabińsku (Ural) produkuje 40 tonn szkła dziennie na dwóch piecach, głównie butelki i szkło apteczne.

Nowopowstała butelkowa huta w Baku, posiadająca jeden piec, zaopatrzona jest w maszyny Lynch'a. Produkcja dzienna — 40 tonn gotowego szkła.

Z. S. R. R. Reorganizacja przemysłu szklanego.

Według informacji poselstwa czechosłowackiego, w Moskwie wydane zostało w 1934 r. specjalne zarządzenie z konkretnymi wskazówkami w celu ulepszenia administracji oraz reorganizacji systemu pracy w przemyśle szklanym. Rząd udzielił pod pewnymi warunkami subwencji niektórym hutom dając im możliwość regularnego zaopatrywania się w surowce. Jednak pomimo przyjętych zarządzeń, przemysł szklany w 1934 roku nie wypełnił nakreślonego programu, pasywa hut wyniosły 11.000.000 rubli. Jako główną przyczynę hutę podawały niedostateczną mechanizację

produkcji, nieodpowiednią organizację pracy i brak fachowych robotników. Wydajność produkcyjna hut zilustrowana została w ten sposób: jeśli przy ręcznym systemie pracy wyrabia się na minutę 1 jednostkę (szkłankę) to przy maszynowym sposobie wyrabia się takich jednostek od 13—18 szt. na minutę. W Stanach Zjednoczonych nowoczesna maszyna wyrabia od 60—80 jednostek (szkłanek) na minutę.

Co się tyczy pieców, to ich wydajność jest znacznie mniejsza, niż zagranicą. W końcu 1934 r. udała się do Niemiec, Anglii i Stanów Zjednoczonych komisja pod kierunkiem dyrektora Instytutu Szklanego — Antonowa dla przeprowadzenia studjów. Po czteromiesięcznym pobycie komisja powróciła do kraju i złożyła sprawozdanie, w którym ustalono, że wady rosyjskiego przemysłu szklanego polegają na niedostatecznej mechanizacji hut, na małej wydajności pieców i na niewysokiej jakości używanego do szkła piasku, przeróbka którego dla celów przemysłu szklanego jest źle zorganizowana, przez co jakość jest o wiele niższa, niż w hutach innych krajów. Na podstawie tego sprawozdania, odnośny Komisarjat Ludowy opracował plan reorganizacji przemysłu szklanego. Produkcja hut będzie zmechanizowana; przeprowadzenie planu reorganizacji nastąpi niebawem, dzięki czemu produkcja w 1936 r. ma wynosić 90.000.000 jednostek wobec zamierzonych 59.000.000 w roku 1935.

R ó ż n e.

Zarząd firmy

„Huta Szklana Dąbrowa, Spółka Akcyjna”

ogłasza, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z dn. 30 lipca 1935 r., reprezentujące cały kapitał akcyjny Spółki, wszystkimi głosami **uchwaliło**:

1) **Kapitał akcyjny** Spółki, wynoszący zł 678.300-00, **podwyższyc** o sumę zł 25.700-00, czyli do sumy zł 704.000-00 drogą wypuszczenia 257 sztuk akcji na okaziciela nowej VII emisji, wartości nominalnej po zł 100.— każda, która to wartość stanowi jednocześnie cenę emisyjną, i akcje te przydzielić zgodnie z wyszczególnieniem protokołu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia tym akcjonariuszom, którzy już uprzednio dokonali całkowitej wpłaty na mającą być wypuszczoną nową emisję;

2) W ten sposób podwyższony **kapitał akcyjny** w sumie zł 704.000-00 **obniżyć** o sumę zł 352.000-00, czyli do sumy zł 352.000-00 drogą umorzenia odpowiedniej ilości akcji pro rata parte posiadanych przez akcjonariuszów przez wydanie im zamiast 2 dotychczasowych akcji — jednej nowej akcji;

3) W ten sposób obniżony **kapitał akcyjny** w sumie zł 352.000-00 **podwyższyć** do sumy zł 616.000-00 drogą wypuszczenia 2640 sztuk akcji na okaziciela nowej VIII emisji, wartości nominalnej po zł 100-00 każda.

W związku z powyższymi uchwałami Zarząd Spółki wzywa wierzycieli Spółki, niezgadzających się na obniżenie kapitału akc., ażeby wnieśli swe sprzeciwy w ciągu 3-ch miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

PRODUKCJA I ZBYT SZKŁA w MIESIĄCU LIPCU 1935 r.

według danych Głównego Urzędu Statystycznego.

R O D Z A J S Z K Ł A	P r o d u k c j a		Z b y t	
	t o n n	t y s. z ł.	t o n n	t y s. z ł.
Szkło tafłowe	1.772	673	2.077	798
Szkło butelkowe	2.089	831	2.794	1.122
w tem monopolowe	(851)	(323)	(1.307)	(501)
Szkło stołowo-galanteryjne	842	665	908	724
	4.703	2.169	5.779	2.644

Cena za ogłoszenia: Strona 100 zł., 1/2 strony 60 zł., 1/4 strony 30 zł., 1/8 strony 15 zł.

Wydawca: ZWIĄZEK HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Redaktor: Antoni Tarwid

Druk. „Royal”, W-wa, Chmielna 30. Tel. 5.95-71.

Nr. Nr. wykazu statyst.	N A Z W A T O W A R U	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
91110	Wata, przędza — szklane	1	15	—	—
91130	Oczy szklane	18	1.544	—	—
91200	Tkaniny szklane i wyroby z nich; wyroby z waty i przędzy szklanej	—	—	—	—
	Szko tafłowe nieszlifowane, niepolerowane grubości 5 mm. i mniej:				
91310	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, — bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 m ² i mniej	2.188	3.374	—	—
91311	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 do 0,5 m ²	4.320	3.850	—	—
91312	gładkie, białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni powyżej 0,5 m ²	45.857	29.665	10.278	7.000
91320	gładkie, barwne, mleczne — bez wzorów i ozdób	5.395	6.344	—	—
91330	wszelkich barw, wypukłe, faliste, karbowane, wzorzyste, żyłkowane, matowane	1.983	3.314	—	—
91340	z upiększeniami, malowidłami; szkła składane w oprawie ołowianej, miedzianej i t. p.	7	28	—	—
91350	do wyrobu płyt fotograficznych,	20.294	13.212	—	—
	Szko tafłowe grubości powyżej 5 mm. nieszlifowane, niepolerowane, niematuowane o powierzchni:				
91410	1000 cm ² i mniej	—	—	—	—
91420	powyżej 1000 do 4000 cm ²	—	—	—	—
91430	powyżej 4000 do 10000 cm ²	4.698	5.433	—	—
91440	powyżej 10000 do 20000 cm ²	1.352	878	—	—
91450	powyżej 20000 do 40000 cm ²	65	97	—	—
91460	powyżej 40000 do 70000 cm ²	4.157	5.956	—	—
91470	powyżej 70000 cm ²	1.163	1.464	—	—
91500	Szyby lustrzane szlifowane, polerowane, również matowane	35.939	42.271	—	—
91600	Szyby lustrzane i szkło tafłowe z brzegiem szlifowanym (biseaute)	7	37	—	—
91700	Szyby lustrzane i szkło tafłowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną	—	—	—	—
91800	Szyby lustrzane i szkło tafłowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne, z upiększeniami, malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p.	—	—	—	—
91900	Szyby lustrzane i szkło tafłowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną, szyby lustrzane i szkło tafłowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne z upiększeniami malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p. — wszystko z brzegiem szlifowanym	—	—	—	—
92000	Lustra gotowe w oprawach z materiałów pospolitych, chociażby pozłacanych, posrebrzanych	0	4	—	—
92100	Lustra gotowe w oprawach z kosztownych materiałów				
	Szko tafłowe z wtopioną siatką drucianą lub z wtopionym drutem — wszelkiej grubości:				
92210	koloru naturalnego, białe	4.138	1.567	8.494	2.941
92220	szlifowane, również zabarwione w masie	—	—	—	—
92300	Szko tafłowe sklepane, chociażby z dodatkiem wkładki celuloidowej lub z innych temu podobnych materiałów	670	4.862	—	—
92410	Balony do fabrykacji żarówek	2.764	15.790	1	7
92420	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, barwnego, przeznaczone do celów technicznych, — bez ozdób, chociażby rżnięte, szlifowane, matowane, z wtopioną siatką	4.344	44.757	—	—
	R a z e m	175.228	380.933	77.500	90.299
89600	Masa szklana w kawałkach do fabrykacji szkła, łom szklany	137.862	8.678	—	—
	O G Ó Ł E M	313.090	317.611	77.500	90.299

W CHEMIKALJA

ZAOPATRUJCIE SIĘ PRZEZ
CENTRAŁĘ HANDLOWĄ CZŁONKÓW
ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH
W P O L S C E

— W FIRMIE —

I. FILSKRAUT i N. GURWICZ

PRZETWORY CHEMICZNE i FARBY

Warszawa, tel. 11.21-11, Leszno 7

ZASTĘPSTWA i SKŁADY KONSYGNACYJNE

OFERTY ORAZ CENNIKI NA ŻĄDANIE.

TERMO METRY

techniczne,
laboratoryjne,
pokojowe,
zaokienne,
kąpielowe i inne

produkuje
Fabryka Naczyn Szklanych
Laboratoryjnych
B-cia STROSZNAJDER

Warszawa

Leszno Nr. 78

telef. 11.61-33

Tel. dyr. 11.72-09

CENTRAŁA HANDLOWA CZŁONKÓW ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH W P O L S C E

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie.

Warszawa, Traugutta 3, tel. 291-89.

Założona w roku 1925 przez małe grono hut celem zakupu surowców, chemikaliów, maszyn oraz materiałów ogniotrwałych do pieców i wanień hutniczych, Spółdzielnia powoli, ale stale powiększa zakres swej pracy. Obecnie, po ukończeniu w roku sprawozdawczym 9 lat swego istnienia, może poszczycić się, że przetrzymała kryzys.

Rok 1934 wykazał również, jak i ubiegłe lata, pewien zysk i członkowie Spółdzielni, poza ustawową dywidendą, otrzymali 2% premji od obrotu ze Spółdzielnią.

Oferty na życzenie odbiorców wysyłamy odwrotną pocztą.